

Waterwonen nog steeds in beginstadium

'Waterwonen' is een veelbesproken onderwerp, waar velen een grootse toekomst in zien. In de praktijk gebeurt er nog niet zo veel mee. Plannen genoeg, maar de uitvoering van grootschalige projecten laat om vele redenen op zich wachten. Dat leidt ertoe dat Nederlandse bedrijven potentiële klanten mee moeten nemen naar het buitenland om gerealiseerde projecten te kunnen zien. Een slechte zaak volgens de aanwezigen tijdens het Nationaal Water & Wonen & Ruimte congres 2010, dat werd gehouden door Elba Media. Op een toepasselijke locatie in Almere passeerden de economische (laag)conjunctuur, geen of tegenstrijdige regelgeving, consumentenwensen en de Nederlandse watersector in het algemeen de revue. En passant suggereerde demissionair minister Huizinga van VROM, later expliciet bevestigd door Ed Nijpels, de samenvoeging van de ministeries van VROM en Verkeer & Waterstaat.

Waar normaliter alleen een steiger in het IJsselmeer staat, was nu een groot schip aangemeerd waar het plenaire gedeelte van het congres werd gehouden. Aan de andere kant van de steiger lag een aantal drijvende woningen waar de deelsessies werden gehouden, een treffende demonstratie van de flexibiliteit van het concept 'drijvend wonen'. Misschien een voorbode van de dingen die komen gaan, zei burgemeester Jorritsma van Almere. Volgens de plannen moeten er tot 2030 zo'n 60.000 woningen bij worden gebouwd in Almere. Een gedeelte zou buitendijks kunnen worden aangelegd: op een (nieuw) eiland, maar eventueel ook als drijvende woningen. Voorwaarde voor die extra woningen is overigens wel de aanleg van een extra verbinding tussen Almere en Amsterdam, stelde Jorritsma. Het nog aan te leggen stadsdeel IJland zou met drijvende woningen een showcase kunnen zijn voor Nederlandse bedrijven, die nu nog hun klanten mee moeten nemen naar het buitenland. Op die manier zou Almere een stimulerende rol kunnen spelen in het waterwonen, en daarmee een impuls kunnen geven aan de economie. Demissionair minister Huizinga van VROM ging in op het Deltaprogramma, dat van groot belang is voor de toekomst van Nederland. Haar lezing bevatte weinig nieuwe elementen tot het punt waarop zij aangaf dat de uitvoering van het ruimtelijke ordenings- en waterbeleid gebaat zou zijn bij de samenvoeging van de ministeries van VROM en Verkeer & Waterstaat. Zij sprak dan ook de wens uit dat een komend kabinet die samenvoeging uitvoert.

Volgens Ed Nijpels, voorzitter van NLI ingenieurs, is de vervulling van die wens dichtbij. Hij ging ervan uit dat het samengaan van beide ministeries op korte termijn bekend wordt gemaakt. Een goede zaak voor de binnenlandse ruimtelijke ordening en het waterbeheer, en ook voor de economie. Een andere impuls zou het eerder opstarten van het Deltaprogramma zijn, volgens Nijpels. "Gezien de huidige conjunctuur vloeken in de kerk, maar iemand moet dat doen." Vanaf 2020 zou jaarlijks 1 miljard euro aan het toekomstbestendig maken van het Nederlandse watersysteem worden uitgegeven: Nijpels ziet dat graag eerder gebeuren. Een ander voordeel daarvan is dat het bedrijfsleven bepaalde potenties van de watersector verder kan ontwikkelen, die

De waterwoningen werden speciaal voor het symposium naar Almere gesleept (Foto: Floating Life).

wellicht in het buitenland geld opleveren. Hij dacht daarbij met name aan waterwonen en de combinatie van water, natuur en landbouw. Maar ook de 'traditionele' potenties, watertechnologie en deltattechnologie, zouden gebaat zijn bij het versneld uitvoeren van het Deltaprogramma.

Ondanks het gebrek aan grote projecten op waterwoongebied waren er meer dan voldoende inzendingen binnengekomen voor de Water, Wonen en Ruimte Award. Er werden twee prijzen uitgereikt: voor het beste gerealiseerde idee en voor het beste plan. De onderscheiding voor het beste gerealiseerde project ging naar de drijvende en amfibische woningen in Maasbommel, waar 36 van dergelijke woningen zijn gebouwd. Volgens de jury was De Goese Schans het beste idee. Hier wordt de binnenstad ontwikkeld naar het model van de oude Hollandse watersteden zoals Schiedam.

Maar wil de doorsnee consument eigenlijk wel waterwoningen? En zo ja, hoe zouden die er dan uit moeten zien? Die vraag probeerde Roland Goetgeluk van AFB Research te beantwoorden. In opdracht van de Stuurgroep Experimenten Volkshuis-

vesting (SEV) is een enquête uitgevoerd. Uit de voorlopige uitkomsten bleek dat maar een klein gedeelte van de ondervraagden heel bewust een waterwoning wil. Het merendeel wil het liefst een vrijstaande (of in dit geval: vrij drijvende) woning in een groene omgeving met een tuin. Jeroen Singelenberg van de SEV ging nader in op de reeds uitgevoerde projecten met waterwoningen. Ondanks het feit dat er eigenlijk maar twee grootschalige projecten zijn of worden uitgevoerd (Poelpolder in het Westland en Steigereiland bij Amsterdam) ziet hij de toekomst zonnig in. Ontwerpers zijn nog steeds enthousiast en acceptatie door de markt is slechts een kwestie van tijd. Singelenberg verwacht niet dat overal waterwoningen zullen verrijzen, slechts een beperkt aantal locaties is geschikt. Het SEV heeft een aantal adviezen voor de rijks-overheid om waterwonen te stimuleren: een duidelijk regelkader opstellen, nu vast waterwoongebieden aanwijzen en het doorzetten van een aantal (middel)grote pilotprojecten.